

מוסר אבי

שיעורים בעקבות תורה אבי מורי
הרב אהרון ליכטנשטיין

מאיר ליכטנשטיין

שיעורי הרב מאיר ליכטנשטיין
טוב אחרית דבר מראשיתו

תוכן העניינים

הקדמה.....9

שער ראשון: הספרדים

"להעלות נר תמיד" – הספר במעמד ההלווה של אבא ז"ל.....19

"ארי עלה מbabel" – השפעת אבא על עולם ישיבות ההסדר.....27

א. הרא"ל – 'סבא' של ישיבת עתניאל ◆ ב. מגל ראשון – השפעת אבא ז"ל על עולם ישיבות ההסדר ◆ ג. מגל שני – השפעת אבא הניכרת בישיבת עתניאל ◆ ד. הסוד – ענווה ◆ ה. והחי ייתן אל לבו

שער שני: ראש ישיבת הר עצוז

לדרך הלימוד של אבי מורי ורבינו.....47

א. פתיחה – האם בן יכול להעריך את אביו? ◆ ב. "סינוי" ו"עוקר הרם" – ידע מול הבנה ◆ ג. שיטת בריסק ◆ ד. המשגה לעומת פלפול ◆ ה. בית הגידול של בריסק בולזווין ◆ ו. חידושו של אבא ◆ ז. אבא ורבו הגראי"ד ◆ ח. אבא – הפירכה של הגראי"ד?

זאת תורת ההסדר.....73

א. פתיחה ◆ ב. הסדר – לכתילה! ◆ ג. בין אבא ובין מרכזו הרבה ◆ ד. פרק השירות הצבאי בעיני אבא ◆ ה. "טוב אָשֵׁר תַּאֲחֹז בָּזָה וְגַם מִזָּה אֶל פָּנֶה אֶת יְדָךְ" ◆ תוספת בשעת עリכת הדברים באדר תשפ"ה

שער שלישי: הלכה ומוסר

דרכי שלום – הלכה ומוסר במשמעות תורה לרמב"ם.....89

א. פתיחה – הלכה ומוסר במשמעות של אבא ז"ל ◆ ב. 'שני דין' במצוות צדקה – נתינה ופרנסה ◆ ג. "מפני דרכי שלום" ◆ ד. הלכה ומוסר ביחס הרاوي כלפי עבד ננעני ◆ ה. דרכי שלום ואברהם אבינו ◆ ו. תורה האבות ותורת משה ◆ ז. הגויים הערלים – אברהם מול כולם בספר בראשית ◆ ח. בין דרכו של אבא לשנת הרמב"ם ◆ ט. "הויטב בעיני ה'?"

לפנים משורת הדין.....119

א. האם ניתן לחייב לנוכח 'לפנים משורת הדין'? ◆ ב. ספרות חז"ל – אמוראים שנהגו 'לפנים משורת הדין' ◆ ג. רמב"ן – 'לפנים משורת הדין' מתחייב מכוח 'עשהית הישר והטוב' ◆ ד. רמב"ם – החסיד ולפניהם משורת הדין' ◆ ה. "לא תשנא את אחיך בלבך" – מידת כל אדם ומידת חסידות ◆ ה. 'לפנים משורת הדין' וזיקתו למידות של האדם ◆ ג. מבט נוסף לשאלת האם יש לדעת הרמב"ם חוכה לעשות 'לפנים משורת הדין' ◆ ז. יסורי התורה – חילול השם ◆ ח. דמותו של אבא כחסיד

קופין על מידת סדום.....149

א. מהי מידת סדום? ◆ ב. סדום בענייני התנאים ◆ ג. קופין על מידת סדום ◆ ד. יסוד הcpfיה על מידת סדום

שער רביעי: אמונה וביטחון

מעשה בתם וחכם.....173

א. פתיחה – תמים באמונתו וחריף בילדותו ◆ ב. מורי ורבי במידות ובתמיינות ◆ ג. "תמים תהיה עם ה' אלוהיך" – רשי: 'תמים הלב' ◆ ד. תמים הגראי"ד – גאון גדול וילדך ◆ ה. תמים הרמב"ם – 'תמים הדעת' ◆ ג. תמים הרמב"ן – 'תמים האמונה' ◆ ז. בין התמיינות של הגראי"ד לתמיונות של הרא"ל ◆ ח. 'תמים מורכבות' ◆ ט. מעשה בתם וחכם

לבירורה של מידת הביטחון.....197

א. לבירורה של מידת הביטחון – שיחה בעקבות מלחמת יום הכיפורים ◆ ב. שני סוגים ביטחון בכחבי גדול ליטא במאה ה-19 ◆ ג. פולמוס החזון איש עם תנועת המוסר ◆ ד. בין החזון איש ובין הרב ואבא – 'הבותח המשתדל' לעומת 'המשתדל הבודה' ◆ ה. משבר הביטחון במלחמות חרבות בר祖ל ◆ סיכום המאמר 'לבירורה של מידת הביטחון'

נספח: מכתבים מיאבא

א.طعم ככר ◆ ב. "לא הבישן למד" ◆ ג. אל תזול בעצמך ואל תתיירר ◆ ד. חשבון נשיחד עם לימוד מתוך שמחה ◆ ה. איויתין, ביקשתי; בני, רعي ואהובי

מפתח מקורות.....237

מפתח נושאים וسمות.....243